

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tat-23 ta' Mejju, 2008

Appell Civili Numru. 36/2007

Alessandra sive Sandra Theuma

vs

**Alfred Mangion, Juan Borg Manduca, Alfred Cassar
Reynaud, Anthony P. Coleiro, Jaime H. Cremona,
Margaret De Maria, Michael Grech, Anthony Gatt,
Julian Mamo, Andrew Manduca, Malcolm Miller, John
Portelli, Pippo Psaila, Austin Sammut, Louise Ellul
Cachia Caruana fil-kwalita` tagħhom ta' membri tal-
Board of Governors ta' St. Edwards College u għan-
nom u in rapprezentanza ta' St. Edwards College u
Anthony Saliba bhala Headmaster ta' St. Edwards
College u għan-nom u in rapprezentanza ta' l-istess
Kullegg.**

Il-Qorti,

Fit-30 ta' Ottubru, 2007 it-Tribunal Industrijali pprunzja
s-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi:-

“Dan il-kaz gie prezentat fir-Registru tal-Qorti Superjuri fit-28 ta' April 2006, mill-Avv. George Abela f' isem Alessandra sive Sandra Theuma kontra Alfred Mangion, Juan Borg Manduca, Alfred Cassar Reynaud, Anthony P. Coleiro, Jaime H. Cremona, Margaret De Maria, Michael Grech, Anthony Gatt, Julian Mamo, Andrew Manduca, Malcom Miller, John Portelli, Pippo Psaila, Austin Sammut, Louise Ellul Cachia Caruana fil-kwalita tagħhom ta' membri tal-Board of Governors ta' St. Edwards's College u għann-nom u in rappresentanza ta' St. Edwards's College u Anthony Saliba bhala Headmaster ta' St. Edwards's College għan-nom u in rappresentanza ta' l-istess Kullegg, dwar terminazzjoni ta' mpjieg allegatament ingusta ai termini ta' l-Att ta' l-2002 dwar l-Impjieg u r-Relazzjonijiet Industrijali (Att nru. XXII ta' l-2002).

Ms Alessandra sive Sandra Theuma li minn issa tidher bhala l-Appellant, matul is-smigh tal-Kaz quddiem it-Tribunal Industrijali kienet assistita mill-Avv. George Abela. Ghall-Kullegg St. Edwards's deher is-Sur Anthony Saliba assistit mill-Avv. Peter Fenech.

Fl-istqarrija tal-Kaz l-appellanta tghid, li hija giet impiegata fis-16 ta' Awissu 1995, fuq bazi full-time bhala ghalliema għal zmien indefinit b'effett mill-11 ta' Settembru 1995. Fl-istqarrija tal-kaz hija tkompli tghid, li permezz ta' ittra datata 9 ta' Jannar 2006, giet mogħtija avviz tas-sensja fejn l-impieg tagħha kellu jigi terminat fit-30 ta' April 2006, wara li jiskadi n-“notice period”.

Fl-istqarrija tal-kaz l-appellanta tghid ukoll, li hi kkontestat it-terminazzjoni ta' l-impieg tagħha peress li ma giex segwit il-principji; ta' "last in first out". Hija tghid ukoll, li wara laqghat li saru mal-Kullegg hija giet offruta li tibqa' fl-impieg full-time sat-12 ta' Lulju 2006, tghallek il-matematika u bil-

kundizzjonijiet li f'din id-data tigi dikjarata "redundant", liema offerta ma gietx accetta.

Fid-dikjarazzjoni tal-kaz tagħha l-Appellanta tghid ukoll, li r-raguni li giet moghtija lilha mill-Kullegg għat-terminazzjoni ta' l-impieg tagħha kienet, minhabba "current reduction of the number of lessons on your (her) time table". Hija tghid ukoll, li din ir-raguni ma tikkostitwix raguni gusta u sufficcjenti fil-ligi għat-terminazzjoni mill-impieg u dan billi hija tissodisfa l-minimu ta' sieghat u cioe' "contact hours" li hi tenuta tahdem fil-Kullegg, hija tghid ukoll li r-raguni ta' "redundancy" mhijiex genwina u ma saritx skond il-ligi billi mhux biss ma giex rispettat il-principju ta' "last in first out" fit-terminazzjoni ta' l-impieg, izda gew impjegati sahansitra ghall-ġiema ohrajn full-time mal-Kullegg f'suggetti li fihom hi kwalifikata li tghallek u li l-"letter of appointment" tindika u bl-ebda mod ma tillimita liema suggetti għandha tghallek fil-Kullegg.

L-Appellanta tagħlaq il-kaz tagħha fejn talbet lit-Tribunal Industrijali, li jiddikjara li s-sensja ma saritx għal raguni tajba u suffċċjenti skond il-ligi.

Għal St Edwards's College fl-istqarrija tal-kaz qalet, li l-appellanta giet impjegata fuq bazi "full-time" fil-Business Department sabiex tghallek is-suggetti Accounts, Marketing u Economics kemm bhala A level kif ukoll bhala Intermediate level għal-ġiema suggetti l-appellanta għandha degree mill-Universita ta' Malta senjatament B.Ed (Hons), LTCL, Dip Business Law & Accounts u li l-impieg tagħha kien b'effett mill-11 ta' Settembru 1995.

Fl-istqarrija tal-kaz il-Kullegg ikompli jghid, li permezz ta' ittra datata 23 ta' Frar 2005, il-Kap ta' l-Iskola informa lill-appellanta li l-"Board of Governors" kien ha d-decizjoni li s-Sixth Form ta' l-Iskola tingħalaq f'fazijiet u li sa Gunju 2006, is-Sixth Form ikun kompletament magħluq. Għandu

jinghad, li l-appellanta ma gietx mill-ewwel affettwata b'din id-decizjoni.

Is-Socjeta tkompli tghid, li kien fid-9 ta' Jannar 2006, wara li l-Iskola hadet il-pariri legali li l-appellanta giet infurmata li minhabba l-"current reduction of the number of lessons on your time table" rizultat tad-decizjonijiet li tinghalaq is-Sixth Form, kienet qed tinghata n-"notice of redundancy" u li l-impieg tagħha kien ser jigi terminat fit-30 ta' April 2006.

Fl-istqarrija tal-kaz is-socjeta tkompli tghid, li l-appellanta f' ittra datata 9 ta' Jannar 2006, ikkontestat din ir-redundancy fuq il-bazi li l-principju ta' "last in first out" ma giex rispettaw. Fuq dan il-punt għandu jigi kkjarifikat illi fil-Business Department, l-appellanta kienet l-ahhar wahda li giet impiegata stante l-fatt li z-zewg ghalliema l-ohra ma gewx impiegati qabilha.

Is-Socjeta` tghid ukoll, li fl-10 ta' Jannar 2006, il-Headmaster bagħat ittra lill-appellanta fejn offrilha impieg biex tkompli tghallem l-Accounts fuq bazi "part time" b'effett mit-30 ta' April 2006 u għalliema offerta l-appellanta kellha tagħti lill-Iskola risposta sal-31 ta' Jannar 2006. Il-Kullegg ikompli jghid, li waqt laqgħa amikevoli datata 5 ta' April 2006, flimkien ma' ufficjali ta' l-MUT bhala medjatur, l-appellanta sostniet illi tkeċċija hija ingusta a bazi tal-fatt illi l-iskola f' Jannar 2006, impiegat ghalliema kwalifikata fid-Department tal-Matematika u sostniet illi l-iskola kellha toffri l-impieg l-ewwel stante l-fatt li hija kwalifikata tghallem is-suggett tal-Matematika. Fuq dan il-punt għandu jingħad, li l-appellanta mhix kwalifikata fis-suggett tal-matematika izda għandha A level fis-suggett. Id-degree tagħha, kif diga jingħad huwa fl-Accounts u mhux fil-Matematika.

Is-Socjeta tkompli tghid, li fis-19 ta' April 2006, il-Kap ta' I-Iskola rega' kiteb lill-appellanta fejn nfurmaha li waqt lir-"redundancy notice" ser jiskadi fit-30 ta' April 2006, huwa rriferixxa I-kaz tagħha lill-Board of Governors fejn kellha tigi diskussa fil-laqgha li kellha ssir f'nofs Mejju 2006. Sa dan iz-zmien, I-appellanta baqghet ma tghat ebda risposta fir-rigward ta' I-offerta ta' impjieg "part-time", liema offerta I-appellanta rrifjutat fl-24 ta' April 2006, minhabba I-fatt li I-Iskola ma offritiliex I-impieg "full-time" bhala ghalliema tal-Matematika. F'din I-ittra I-intimata ssostni li fit-18 ta' April 2006, il-Headmaster verbalment offrilha I-impjieg sabiex tghallem il-Matematika u fuq dan għandu jingħad li dan mhux minnu stante I-fatt li I-Headmaster u dan dejjem bil-miktub offrilha li tghallem "part-time" fl-Accounts.

Is-Socjeta tghid ukoll, li I-ghan u I-policy ta' I-Iskola huma li ma tempiegħax ghalliema f' suggetti mingħajr ma dawn ikollhom bhala minimu degree mill-Universita fis-suggett in kwistjoni. M'huiwex bizzejjed li ghalliem ikollu A level fis-suggett u dan ghaliex il-livell ta' tagħlim ma jkunx ta' livell għoli bizzejjed li jixraq lit-tfal ta' I-Iskola. Din il-policy mhijiex biss policy li ssegwi I-skola pero hija wkoll id-direzzjoni li nharget mid-Dipartiment ta' I-Edukazzjoni għal kwazi dawn I-ahhar ghaxar snin.

Il-Kullegg jagħlaq I-istqarrija tal-kaz fejn jghid, li d-decizjoni li ttieħdet kienet fil-qafas ta' dan fuq sottomess, izda fl-interess supreme ta' I-istudenti fejn fl-interess tagħhom li jigu mghallma mill-persuni I-aktar kwalifikati fis-suggett. Għalhekk, ir-rikjesta ta' I-appellanta li jitkeċċew ghalliema kkwalifikati fid-Dipartiment tal-Matematika biex hi tghallem I-Matematika ma kienetx accettabli ghall-Iskola u għalhekk il-fatt li hija kienet I-ahħar ghalliema li giet impiegata fil-Business Department ma kienx hemm alternattiva ohra ghall-Iskola hliel li jitterminaw I-impjeg tagħha.

PROVI

Mill-provi jirrizulta, li l-appellanta giet impjegata bhala ghalliena fis-16 ta' Awissu 1995, mal-Kullegg St. Edwards u fl-ittra ta' l-ingagg jinghad li "At present it seems likely that you will be asked to teach L6 Accounts at both A level and Intermediate level, L6 Marketing at Intermediate Level and L6 Economics at Intermediate level. Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-impjieg tagħha gie tterminat permezz ta' ittra datata 9 ta' Jannar 2006, u n-"notice period" kelliu jintem fit-30 ta' April 2006 għal raguni li naqas il-hin tal-lezzjonijiet li kienet tghati.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-appellanta kienet gradwata mill-Universita fil-B.Ed, u specjalizzat fis-suggett ta' l-Ekonomija. Mill-provi jirrizulta wkoll, li hi kellha Advanced level fil-Pure Maths u kellha wkoll units fil-matematika bhala parti mill-Kors Universitarju fis-suggett ta' l-Ekonomija.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li fiz-zmien meta kienu qed isiru s-sensji, kien hemm vacancies fis-suggett tal-matematika u li l-appellanta avvicinat lill-Head of Department tal-Matematika, fejn urieħha li kienet interessata li tghallek dan is-suggett. Min naħa tal-Head of Department kellha tirreferi l-kaz lid-Director of Studies.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-appellanta ma gietx imsejha ghall-interview, izda minkejja dan hi baqghet issegwi t-talba tagħha biex tghallek is-suggett tal-matematika. Mix-xhieda jirrizulta, li wara li hi ma accettatx is-sensja u kienet qed turi li kienet se tikkontestaha kellha diskursata mal-Head Master fuq it-telephone, fejn l-appellanta tghid li matul din id-diskursata l-Head Master offriehha li tghallek il-matematika lill-Form 4 izda fl-istess waqt huwa pprova jiddiskuragiha, izda meta talbet biex din l-offerta tigi mogħtija lilha bil-

miktub ma kellha l-ebda risposta. Min naha tal-Headmaster nnega li ghamel din l-offerta.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-kullegg kien bejn haltejn jekk jappuntax lill-appellanta biex tghallem is-suggett tal-matematika u dan peress li fil-opinjoni tal-Kullegg, li ghalliem ikollu A level fil-pure maths u units ta' matematika mill-Universita bhala parti minn kors ta' l-ekonomija ma kienux bizzejed biex ghalliem jghallem dan is-suggett. Pero, mill-provi jirrizulta wkoll, li jezistu kazijiet fejn minkejja li ghalliem ma jkunx gradwat f' suggett partikulari, pero kwalifikasi ta' xorta msemmija jghamluh kompitenti li jista' jghallem is-suggett in kwestjoni.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li sitwazzjoni ta' din ix-xorta setghet tigi rizolta, permezz li l-Kullegg japplika lid-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni biex jivverifika jekk ghalliem bil-kwalifikazzjonijiet li jkollu u fil-kaz ta' l-appellanta jkunx bizzejed biex ikun kompitenti li jghallem is-suggett partikulari u f' dan il-kaz is-suggett in kwestjoni.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-kullegg ma ghamel l-ebda applikazzjoni lid-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni biex jivverifika jekk l-appellanta kienitx kompitenti li tghallem is-suggett in kwestjoni.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li f' anqas minn sena mit-terminazzjoni ta' l-impjieg ta' l-appellanta, deher avviz fit-Times of Malta tal-15 ta' Marzu 2007 ta' St. Edwards's College, ghall-vacancies għall- "Part-time teacher of Economics and Business Studies", liema suggett kienet tghallmu l-appellanta qabel ma gie tterminat l-impjieg tagħha.

KONSIDERAZZJONIJIET

It-Tribunal Industrijali jibda biex jikkunsidra diversi aspetti ta' dan il-kaz u jibda biex jikkunsidra l-ittra ta' l-ingagg ta' l-appellanta li kif jirrizulta mill-provi hi ma kienitx impjegata ma' Dipartiment, izda kienet impjegata mal-Kullegg. Anki l-istess ittra ta' ingagg, ghalkemm tghati indikazzjoni ta' x'tista' tghallem l-appellanta pero ma teskludix li fil-futur setghet tghallem suggetti ohra.

It-Tribunal Industrijali jikkunsidra wkoll, aspett iehor ta' dan il-kaz, it-talba ta' l-appellanta li timla l-vakanza fis-suggett tal-matematika u li din saret f' hin propizju meta kien hemm il-vakanza u kien meta l-kullegg kien qed jesperjenza nuqqas ta' studenti, li kien qed iwassal biex jigu terminati ghalliema li finalment waslet għat-terminazzjoni ta' l-impieg ta' l-appellanta. F'dan ir-rigward, il-kullegg naqas meta ma sejjahx lill-appellanta ghall-interview u naqas ukoll li ma vverifikax mad-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni jekk l-appellanta kienitx kompitenti li tghallem is-suggett in kwestjoni.

It-Tribunal Industrijali jikkunsidra wkoll, li meta saret it-talba ta' l-appellanta biex timla l-vakanza fis-suggett tal-matematika, il-kullegg kellu zmien u l-hin bizzejjed biex jagħmel il-verifikazzjonijiet necessarji mad-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni biex jistabillixxi l-kompetenza ta' l-appellanta f' dan ir-rigward.

Għaldqstant, Tribunal Industrijali hu tal-fehma li kieku il-kullegg ta lill-appellanta l-opportunita li tattendi għall-interview, kien ikun f'qaghda li jagħmel assessment ta' l-abilitajiet, il-kwalifikasi u l-kompetenza tagħha li tghallem dan is-suggett u f'kaz ta' dubju seta' facilment jirrikorri l-id-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni biex jsiru verifikasi independenti u jekk realistikament kienitx kompitenti li tghallem is-suggett tal-matematika għal-livell rikjest mill-kullegg. Li kieku l-Kullegg segwa din il-procedura, kien ikun f'qaghda li

Kopja Informali ta' Sentenza

jiddeciedi jekk l-appellanta kienitx kompitenti li tghallem is-suggett in kwistjoni u sussegwentement dan kien ikollu piz fuq id-decizjoni tal-procedura tat-terminazzjoni ta' l-impieg.

F'dawn il-kunsiderazzjonijiet it-Tribunal Industrijali jikkunsidra wkoll, l-evidenza pprezentata quddiem it-Tribunal Industrijali, fejn il-Kullegg hareg avviz ghall-"Part-time teacher of Economics and Business Studies" f'anqas minn sena minn meta gie tterminat l-impieg ta' l-appellanta. F'dan irrigward, it-Tribunal Industrijali jinnota, li skond il-ligi sa zmien sena mit-terminazzjoni ta' l-impieg il-kullegg kien obligat li qabel ma johrog din is-sejha fil-pubbliku kellu joffri din il-vakanza lill-appellanta ghar-raguni li dawn kienu suggetti li hi kienet kompitenti li tghallem.

DECIZJONI

Wara li t-Tribunal Industrijali ra u kkunsidra l-Statement of Case tal-partijiet, ra u kkunsidra dokumenti esebiti u sema' u evalwa x-xhieda prodotti, ikkunsidra s-sottomissjonijiet finali u l-osservazzjonijiet addizionali, isib, li l-kullegg kellu diversi nuqqassijiet fil-process tat-terminazzjoni ta' l-impieg ta' l-appellanta. Ma' dan, it-Tribunal Industrijali jirrimarka wkoll, li l-kullegg kiser il-ligi meta fi zmien sena mit-terminazzjoni ta' l-impieg ta' l-appellanta, kellu vakanza fis-suggett li l-appellanta kienet kompitenti li tghallem u minflok li offra dan il-post lill-appellanta, ghamel sejha ghal din il-vakanza fil-pubbliku biex jimpjega lill-haddiehor.

Għaldaqstant għal dawn in-nuqqasijiet, it-Tribunal Industrijali jordna li fil-waqt li l-appellanta ma tigix mogħtija l-impieg lura, il-Kullegg għandu jħallas kumpens lill-appellanta li jammonta għas-somma ta' LM 2,500 (elfejn u hames mitt lira Maltija) - E 5823 (hamest elef, tmien mijja u tlieta u ghoxrin

Euro) liema kumpens il-Kullegg għandu jħallas lill-Appellanta fi zmien hmistax il-gurnata mid-data ta' din id-decizjoni.

Għall-finijiet ta' drittijiet li jithallsu, it-Tribunal Industrijali qiegħed jiffissa dawn fl-ammonti ta' LM 40 erbghin lira Maltija - E 93 (tlieta u disghin Euro) lil kull wieħed mid-difensuri li assistew lill-partijiet.

B'hekk tintemmin din il-Kwistjoni tax-Xogħol.”

Il-Kullegg kif rappreżentat appella minn din is-sentenza bl-aggravji f' dawn it-termini:-

(1) Fl-ewwel lok iponi d-domanda jekk f' materja ta' *redundancy* kellux il-Kullegg joffri lill-appellata li tghallem f' suggett iehor, li fiha ma kienetx gradwata, invece li jimpjega lil haddiehor gradwat f' dan is-suggett partikolari, ankorke dan haddiehor gie impjegat wara l-appellata. Għal din il-mistoqsija l-Kullegg iwiegeb fin-negattiv biex b' hekk mir-risposta tieghu jikkwerela d-decizjoni tat-Tribunal Industrijali;

(2) Fit-tieni lok, jghaddi, imbagħad, biex jikkritika dik l-istess decizjoni bil-motiv li t-Tribunal għamel uzu minn fatti posterjuri għat-temm ta' impjieg ta' l-appellata. Dan in referenza għall-avviz ta' sejha għal “Part Time Teacher of Economics and Business Studies” li kien mghallem mill-apellata qabel it-terminazzjoni ta' l-impjieg tagħha;

Fir-risposta tagħha għal dawn l-aggravji, l-appellata tibda biex tissolleva l-eccezzjoni ta' l-inappellabilita` tad-decizjoni għar-raguni li l-appell sottomess lil din il-Qorti ma kien jikkontjeni ebda punt ta' ligi. Hi ghaddiet in segwitu biex tissottometti illi l-unika kompetenza li għandhom il-Qrati f' materja ta' tkeċċija ingusta hi dik biss ta' “*judicial review*”. Dan tghidu bl-appogg ta' certa kazistika għal liema tirrikorri. Ad ezempju “**Dottor Vincent Falzon nomine -vs- Isabella Grima**”, Appell, 17 ta' Mejju, 1993.

Biex tiddisponi minn din l-ahhar sottomissjoni, u li l-Qorti tqisha errata, irid jinghad illi bis-sahha ta' l-izvilupp legislattiv bl-introduzzjoni ta' l-Att XXII ta' l-2002, fl-istat attwali tal-ligi dak l-istess *judicial review* ghal liema tirrikorri l-appellata ma għadux aktar necessarju in vista tad-dixxiplina normattiva gdida li introduciet id-dritt ta' appell dirett lil din il-Qorti mis-sentenzi tat-Tribunal. Certament għandu jkun rikonoxxut illi l-gurisdizzjoni limitata li kellha fiz-zmien ta' dik is-sentenza l-Qorti ordinarja biex tistħarreg jekk it-Tribunal ikunx mar *ultra vires* jew kontra r-regoli ta' gustizzja naturali jew kontra xi ligi miktuba jista' llum, jigi investigat minn din il-Qorti ta' revizjoni fl-appell lilha fuq punt ta' ligi, kif fl-Artikolu 82 (3) ta' l-Att preskrift. Storikament, dritt bħal dan ma kienx jezisti taht il-ligi anterjuri li magħha dik is-sentenza citata hi kollokata;

Iccarat dan il-punt, il-Qorti jidhrilha li għandha, qabel kollex, fuq it-tema ventilata quddiemha tagħmel din l-introduzzjoni qasira:-

(1) Hu dispost mill-Artikolu 36 (3) ta' l-Att dwar l-Impieg u Relazzjonijiet Industrijali illi "kuntratt ta' servizz għal zmien bla limitu jista' jintemm, bl-ghoti ta' l-avviz kif specifikat fis-subartikolu (5), mill-impjegat mingħajr ma jagħti ebda raguni u mill-principal, bla hsara għad-disposizzjoni tas-subartikolu (14), fuq bazi ta' *redundancy biss*";

(2) Ghalkemm minn certa ottika kemm l-impjegat kif ukoll min ihaddem għandhom il-liberta` li jtemmu r-rapport tax-xogħol għal zmien indeterminat, prevja pre-avviz, da parti tal-principal dan it-temm ta' l-impieg ma jistax ikun wieħed *ad nutum* izda biss in relazzjoni għal raguni ta' *redundancy*. Dan s' intendi dejjem bla pregudizzju għal qaghda ta' "raguni tajba u bizznejjed" li jippreciza l-Artikolu 36 (14), fejn ukoll, a differenza ta' l-Artikolu 36 (3) riportat, ma hemmx lanqas il-htiega li jingħata preavviz;

(3) Terga' mid-differenza bejn is-subartikoli (3) u (14) ta' l-Artikolu 36 tohrog ukoll id-distinzjoni markata fejn f' ta' l-ewwel ghandek il-“motiv gustifikat” tar-redundancy mentri f' tat-tieni l-“kawza gusta” tal-licenzjament. Fil-kaz taht kunsiderazzjoni l-Kullegg appellanti jorbot kollox ma' dak tal-motiv gustifikat, lilu kkontestat mill-appellata bl-impunjattiva gudizzjali quddiem it-Tribunal. Dan fis-sens li dak l-istess motiv ma hu gustifikat xejn in kwantu ir-redundancy ma kienetx, fil-kaz tagħha, tikkostitwixxi l-presuppost sostanzjali ta' dik il-legittimita` u tal-kawza gusta għat-temm ta' l-impjieg;

(4) Quddiem sitwazzjoni bhal din il-kompli tat-Tribunal adit kien dak li jivverifika, u jaccerta ruhu wkoll, jekk it-tmien ta' impjieg ta' l-appellata, fuq il-bazi ssuggerita mill-Kullegg appellanti, kienx tabilhaqq dovut għal redundancy genwina a tenur tas-subartikolu (3), jew kienx qiegħed dak l-istess motiv propost jimmaskera kaz ta' licenzjalment veru u proprju fil-parametru tas-subartikolu (14) ta' l-imsemmi artikolu;

(5) Il-Qorti tifhem illi fl-ambitu ta' din il-kontestazzjoni t-Tribunal kien jenhtieglu jinvesti l-elementi ta' fatt ottenibbli mill-process, kompriz dak tal-valutazzjoni tal-kondotta persegwita mill-partijiet. Jekk xejn biex jiddetermina jekk dawk il-fatti u dik il-kondotta jintegrawx l-estremi tal-kaz wieħed jew l-iehor;

(6) Tibqa' l-konsiderazzjoni illi, imbagħad, il-gudizzju hekk magħmul minn dak it-Tribunal mhux soggett għas-sindakabilita` minn din il-Qorti jekk jirrizultalha li l-appell devolut lilha mhux ipozat fuq “punt ta' ligi”. Verifika din, li dwarha jkollu jingħad li mhix dejjem facili, anke ghaliex il-problematika ma tistax tisfuggi l-attenzjoni ta' dak dedott f' gudizzju mill-konsiderazzjoni tal-parametri normattivi tal-ligi;

Ipprecizat dan, mill-atti tal-kaz jirrizulta li l-Kullegg appellanti jadduci b' motiv ta' gustifikazzjoni għar-redundancy ta' l-appellata r-raguni inerenti għall-aktivita` ri-organizzattiva ta' l-istess Kullegg dovuta l-aktar għar-

riduzzjoni fin-numru ta' studenti u li wasslet lil Board of Governors jiehu d-decizjoni li tinghalaq is-Sixth Form. Ghazla bhal din, certament, tirrientra f' dik l-espressjoni tal-liberta` ta' l-inizzjattiva ekonomika adottata u dan, sa certu punt, ma setax jattira s-sindikabilita` tat-Tribunal dwarha. Maghdud dan, kien, pero`, jirrientra fil-funzjoni ta' l-istess Tribunal li dan jikkontrolla, permezz ta' l-apprezzament tal-provi, is-sussistenza reali ta' dik l-istess raguni adottata fil-konfront ta' l-appellata b' rizultat ta' dik l-ghazla. Li jfisser, ukoll, illi l-Kullegg appellanti kellu jiskarika minn fuqu l-oneru li jipprova kemm ir-raguni effettiva avvanzata minnu bhala bazi tat-temm ta' impjieg, kif ukoll li l-impjieg ta' l-appellata licenzjata fir-ri-organizzazzjoni pedagogika tal-Kullegg ma kienx għadu possibbli, lanqas f' mansjoni diversa, purke` ekwivalenti, għal dak li kellha. Hekk, allura, biex wieħed jittanta joffri b' exemplari, il-Kullegg htiegħu jiddemostra, bi provi posittivi, illi l-postijiet l-ohra ta' tagħlim, anke jekk f' suggetti ohra, kienu okkupati minn insenjanti ohra, u wkoll, li għal zmien kongruwu ma gewx assunti *teachers* ohra fl-istess kwalifika ta' l-appellata;

Fuq din il-materja ta' *redundancy* jidher li l-kazistika tal-Qrati Inglizi stabbilit dawn il-linji gwida, u cjoe:-

- (a) *was the employee dismissed?*
- (b) *if so, had the requirements of the business for employees to carry out work of a particular kind ceased or diminished (or were they expected to do so)?*
- (c) *if so, was the dismissal caused wholly or mainly by that state of affairs?*

Tissokta tirritjeni s-sentenza "**Safeway Stores plc -vs- Burrell**" (1997), li minnha l-precitati kweziti ttieħdu, illi taht punt (b) l-elementi krucjali hu dak jekk verament kienx hemm tnaqqis fil-"*business requirements*" di fronte ghall-impjegat. Esplicitament, tesprimi, illi "*in deciding that, tribunals should not introduce a 'contract' test whereby they just considered the specific tasks the applicant was employed for*". Illi wkoll f' din l-istess linja ta' hsieb is-sentenza "**Shawkat -vs- Nottingham City Hospital NHS**

Trust", (2001), u ghal certu sens, mhux lanqas 'il bogħod minnhom, id-deċiżjonijiet ta' din il-Qorti, kif presjeduta, fil-kawzi fl-ismijiet "**Victoria Spiteri -vs- St. Catherine's High School**" (18 ta' Ottubru, 2006) u "**John Bartolo -vs- International Machinery Limited**", (9 ta' Mejju, 2007);

Issa, jkollu jingħad anke mir-ri-ezami tar-rizultanti istruttorji kondott minn din il-Qorti illi, ankorke l-aggravji jistgħu, *dato ma non concessu*, jikkontjenu kwestjonijiet ta' natura guridika, b' danakollu mill-konstatazzjoni tal-qaghda konkreta jekk il-punt dedott fil-gudizzju quddiem it-Tribunal jikkostitwiex "motiv gustifikat" jew "raguni tajba u bizzejjed" ma jistax ma jitqiegħedx, ghall-fatt ta' l-attendibilità u apprezzament tal-provi, fuq il-pjan tal-gudizzju ta' fatt. Huwa proprju dik ix-xorta ta' gudizzju li t-Tribunal għamel fis-sentenza appellata għas-sostenn ta' dik il-percezzjoni tieghu illi l-licenzjament tal-appellata ma setax, fil-kumpless, jitqies wieħed *fair* u gustifikat. Ir-ragonnement dedott mit-Tribunal ma jistax ma jigix konsiderat fl-aspett unitarju tal-provi, kompriz allura, ukoll, anke jekk permezz ta' fatt successiv għat-terminazzjoni, illi r-redundancy ma setghetx, komplessivament titqies genwina. Ragonament u gudizzju konsimili ma jistax, u ma għandux, fil-fehma ponderata ta' din il-Qorti, jattira lejh is-sindikabilità u c-censura tal-Qorti ta' revizjoni in kwantu la jiddefetta minn zbalji logici u lanqas minn vizzji guridici kif hawn fuq ezemplifikat, u sew sostenut, minn gurisprudenza estera u lokali;

Fl-isfera tat-tutela primarja ta' l-impjegat, għal-liema l-ligi industrijali hi mahsuba, fejn jinstab li dak il-motiv ta' redundancy ma jikkorrispondix għar-realta, il-konsegwenza ma setghetx hliet tkun dik sancita fl-Artikolu 81 (2) ta' l-Att.

Għal motivi kollha predetti l-appell qed jigi respint u ssentenza appellata, ikkonfermata, bl-ispejjez tal-prezenti istanza kontra l-appellant.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----